

HEDEN - GRAAG DONDERDAG 24 AUG 11:00 RETOUR IVM DEADLINE MONDELING PUNT MR

TER BESLISSING

Aan
de minister

TER INFORMATIE

Aan
de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

nota

Financiële risico's voor het HVP als gevolg van de demissionaire status van het Kabinet en daaropvolgende controversieelverklaringen

is dit gebruikelijk?

Generale Thesaurie
Programmadiirectie Herstel-
en Veerkrachtplan

Persoonsgegevens

Datum

14 augustus 2023

Notanummer

2023-0000191527

Bijlagen

1. Nota HVP-116391 – 'Obstakels in de implementatie van het HVP'
2. Concept-Kamerbrief – 'Financiële risico's voor het HVP als gevolg van de demissionaire status van het Kabinet en de daaropvolgende controversieelverklaringen'

Aanleiding

De demissionaire status van het kabinet en de daaropvolgende controversieelverklaringen door de Kamer leidt tot financiële risico's voor het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). Het HVP is een Rijksbreed programma en kent een unieke financieringsvorm. Daarom achten wij het verstandig de Kamer over de risico's van mogelijke controversieelverklaringen te informeren.

Beslispunten

- Bent u (minister) akkoord met het informeren van de Kamer, middels een Kamerbrief, over de mogelijke (financiële) gevolgen van de controversieelverklaringen voor de te ontvangen Europese middelen uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF)? U vindt de concept-Kamerbrief in de bijlage.
- Bent u (minister) akkoord met het maken van een mondeling punt over deze Kamerbrief tijdens de aankomende Ministerraad?

Kernpunten

- Het plenaire debat over controversieelverklaringen is gepland op 12/9. Gezien de unieke Europese financieringsvorm en de kortingsmethodologie van het HVF denken we dat het verstandig is de TK voorafgaand aan het debat op de (financiële) gevolgen van de controversieel-verklaringen te wijzen. Op deze manier kan de TK een volledig geïnformeerde afweging maken.
- Voor het eerste betaalverzoek zien wij geen risico's met betrekking tot controversieelverklaringen, voor de andere wel. Het is mogelijk de klimaatmaatregelen (energiebelasting en autobelasting/Betalen naar Gebruik), het klimaatfonds (Wind op Zee en ISDE) en de arbeidsmarkt (AOV ZZP en aanpak schijnzelfstandigheid) controversieel verklaard worden. Deze maatregelen raken aan de vereisten van het HVP en controversieelverklaringen hebben dus grote gevolgen.
- Zoals u weet, zijn de mijlpalen en doelstellingen in het HVP juridisch bindend en vastgelegd in wetgeving, het Raadsuitvoeringsbesluit. Het niet-behalen van een mijlpaal en/of doelstelling leidt tot een (forse) korting. De kortingsmethodologie is toegelicht in nota HVP 116391 (zie bijlage).

- De mijlpalen en doelstellingen hebben ieder een juridisch bindende deadline. Daarnaast geldt voor het gehele HVP de deadline van Q2 2026. Dat is de uiterste datum van een betaalverzoek van de HVF.
- Het niet (tijdig) behalen van één van de mijlpalen en/of doelstellingen uit het HVP leidt tot een korting op de te ontvangen middelen tussen de € 37 miljoen en € 555 miljoen per mijlpaal en/of doelstelling. Bij het vaststellen van de korting kijkt de Europese Commissie (CIE) naar de omvang, het belang van de mijlpalen en/of doelstellingen en in hoeverre het raakt aan de vereisten voor het HVP. De CIE stelt het definitieve bedrag vast.
- Als door het niet uitvoeren van maatregelen en/of niet behalen van de mijlpalen en/of doelstellingen (mogelijk als gevolg van een controversieelverklaring) niet meer wordt voldaan aan de Europese vereisten, staat het volledige bedrag van 4,7 miljard euro (inclusief REPowerEU, 5,4 miljard euro) onder druk. De belangrijkste vereisten uit de HVF-verordening zijn:
 - de klimaatcoëfficiënt van 37% (grote investeringen als ISDE en Wind op Zee dragen hieraan bij),
 - digitaliseringscoëfficiënt van 20% en
 - adequate dekking van de landspecifieke aanbevelingen (LSA's) (hiervoor zijn met name de hervormingen op de arbeids- en woningmarkt erg belangrijk).
- Omdat de geraamde inkomsten uit het HVP reeds ingeboekt zijn in de begroting zal een korting een tegenvaller zijn die elders gedekt moet worden. Maatregelen in het HVP zitten dus ook in het basispad van het CPB.
- Het is raadzaam om uw collega-bewindspersonen over de Kamerbrief te informeren, mogelijk door middel van een mondeling punt tijdens de MR. Het HVP betreft namelijk reeds bestaand beleid, waarvoor de andere departementen verantwoordelijk zijn.
- Er zijn vier verschillende aanleidingen die kunnen leiden tot de aanpassingen van een HVP. De breedst geformuleerde aanleiding opgenomen in de verordening is dat een HVP gewijzigd kan worden als een (deel van een) plan op grond van objectieve omstandigheden niet uitgevoerd kan worden. Politieke omstandigheden worden door de CIE niet gezien als een objectieve omstandigheid.

Toelichting

- Uit een eerste analyse met andere departementen blijkt dat de controversieelverklaringen geen impact zullen hebben op het eerste betaalverzoek van het HVP.
- Voor de andere betaalverzoeken zien wij wel risico's. Het is mogelijk dat (een deel van) de fiscale klimaatmaatregelen (energiebelasting en autobelasting/Betalen naar Gebruik), het klimaatfonds (Wind op Zee en ISDE) en de arbeidsmarkt (AOV ZZP en aanpak schijnzelfstandigheid) controversieel verklaard worden. Als dat het geval is, is de inschatting dat Nederland niet langer voldoet aan de eisen van de HVF-verordening, omdat de LSA's dan onvoldoende worden geadresseerd of de klimaatcoëfficiënt van 37% niet meer behaald zou worden.
- De financiële risico's van het niet-behalen van mijlpalen en/of doelstellingen zijn onder andere met u gedeeld in nota (AFEP 184597). Daarnaast zullen de financiële risico's ook worden opgenomen in de

Miljoenennota, die volgt na het plenaire debat over controversieel-verklaringen op 12/9.

Politiek/bestuurlijke context

- De besluiten over en het proces rondom het controversieel verklaren zijn volledig aan de TK. Gezien de unieke Europese financieringsvorm en kortingsmethodologie van het HVF wijzen wij de TK graag op de mogelijke financiële gevolgen van de controversieel-verklaringen, zodat een volledig geïnformeerde afweging kan worden gemaakt.
- StasFB heeft de rest van het Kabinet tijdens de Ministerraad van 14/7 reeds over de mogelijke gevolgen van controversieelverklaringen voor het HVP geïnformeerd.
- Op ambtelijk niveau is er reeds contact geweest met AZ. AZ steunt het idee om de TK te informeren over de mogelijke financiële gevolgen van controversieelverklaringen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.